

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus, Dimars 17 de Agost de 1897

Núm. 3.343

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 3'50
6 provincies trimestre . . . . . 10'00
Extranjer y Ultramar . . . . . 15'00
Anúels, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.
Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

La literatura gallega

VI.

Al entusiasta escriptor gallego Galo Salinas Rodriguez.

(Continuació)

Un poeta tingué Galicia de naturalesa germana á la de la malhaurada Rosalia Castro, aixó es, un poeta verament gallego per son temperament y sa inspiració; me refereixo á Castor Elices. Mes avuy no existeix ja; mort en lo millor temps de sa joventut, en l' época lluminosa de sa inspiració y quan comensava el renaiement literari gallego á ser una hermosa realitat, no pogué véure la nova primavera de sa llengua, l' esplendent brotada del arbre de sa literatura que éll ab tanta fé ajudá á plantar y conreuhá ab tant d' amor.

El sentiment de la llar y de la familia era 'l fort de sa inspiració. Cantava aquestos amors ab estrofes suaus y plenas de dols sentiment, com cap poeta castellá hagi cantat, á no ser lo malográt Gustau Becquer, que potser influí en éll, puig sas composicions tenen un ayre tal, que moltes vegadas podrian pendres per eixidas del cor d' aquell sentimental cantor de dolsa memoria. Unicament en Elices era més piados en el sentit religiós de la paraula, ja que en las estrofes de Becquer s' hi troban certas llibertats y sentiments profans que may inspiraren al poeta gallego.

Dihém que cultivava com gayres el dols sentiment de la familia y de la llar, y aixís ho demostra una composició que li arrencá del cor la mort de sa bona mare, composició verament excepcional, aixís en el fondo com en la forma, brotada á impuls d' un sentiment verdader y avalorada per la germanor d' un art expontani y hell.

Héusela aquí tal com l' havém pogut traduhir:

Las fullas secas

I.

No sé que sento
no més al véurelas,
no sé qué 'm mostran
las fullas secas.

De ma existencia totas las llágrimas,
la llarga historia de mas grans penas,
dintre ma pensa y en lo més intim
venen brunzentas.

Y n' es perquè son humidas,
y n' es porque grogas restan,
per xó ne son eixas fullas
mas germanas en la terra.

II.

Borrallós el cel se posa,
ve la nit y plovisqueja;
de las ramas
trencalleijan
las pobretas
fullas secas;
el vent buía
las esventa,
y arrossega
per terra...

Y allá van, allá van remorosas
en trista carrera,
per lo fanch, com al mont de la lloba
van fugint las ovellas...
Adeu, adeu oh mevas
germanas de la terra;
adeu, adeu oh tristas
pobretas fullas secas.

Si un vent, fullas, vos escampa
un altre á un recó vos llenca,
no n' bufa cap que vos valgui
pobres, tristas fullas secas.

Ants al arbre
y are á terra,
¡igual sempre!
—diu lo poeta.—

No son totas las glorias d' esta vida
ni pols de la existencia.

En esta obscura nit llarga
que farán las fullas secas!

III.

Allí son... Oh, no s' perderen,
allí están d' aygua y fanch plenas.

Y com s' aixugan
las fullas secas
arresseradas
sota las pedras,
els primers rajos
del sol que s' lleva,
que humil hi arriba
entre las herbas,
Ay! com temia
que no s' perdessen
las mevas pobres
germanas de la terra!

En sa falda
ja las plega
una trista
pobre nena,
que fa cara
de pobresa
¡sembla una altra

fulla seca!
aixerida
pobre nena,
si tens mare eixas fullas ja morlas
que aquí acabin deixa,
si no 'n tens, angelet, bé podrías
plorar demunt d' elles,
que á voltas eixas fullas
que 'ls serafins ne regan
de sos ulls ab las llágrimas:
quan ve la primavera,
rublint de sava 'ls arbres
de nou ne reverdeixen,
pera dirte: «Ta mare, aixerideta,
á véuret tornaré d' igual manera.»
Y la nena aixís responne:
«Tornarán las fullas secas
á reverdir en els arbres,
pro no torna ma maretá.»

JOSEPH ALADERN.

Tradicions de Catalunya

Del com, quant y perquè de las quatre barras catalanas

Venjat que tingué lo assassinat de son pare Wifret de Arria, nostre primer compte soberá, lo gran Wifret, Jofre ó Guifre, que per tals noms se 'l coneix y afe-ginhi además lo calificatiu del *Pelut* ó de *Pilós*, en la persona del malvat compte de la Cerdanya, Salomó, y després de realisar lo somni daurat de sa existencia, unintse en indosoluble llás ab la hermosa Winidilda, la tandra amiga de sos infantívols passatempes, filla dels comptes de Fiandes, en quina companyia y baix qual paternal protecció hi passá los anys de sa infantesa y pubertat per mediació del rey de Fransa, Carlos lo Calvo, lo primer que se 'l hi ocorregué al cavallerós Wifret, sigué anar á remerciar al monarca franch pels favors que li havia dispensat y prestant á la real casa francesa, lo degut homenatge de soberania que era d' obligació per las lleys establertas, oferintli de pas sa espasa per unas jornadas que s' preparaba á realisar contra 'ls normants sublevats, allá al comens del any 782.

Joyós acullí 'l monarca, al jove y esforsat compte de Barcelona, y acceptant lo seu oferiment 'l mando d' una bona part del exércit que capitanejá ab unió de varis cavallers catalans, quedantse 'l rey ab 'l altre part.

A fe que no s' en degué pas penedir lo rey Carlos; aixís que comensat fou lo combat, doná Wifret tanta forta embestida á la gent normanda, que s' constituí en son mes gran motiu de terror y en l' héroe admirat y benehit de las tropas francesas. Mes no s' acabá aixís la lluyta: refetas las hosts enemigas embestiren ab destructora fúria l' exércit franch, penetrant encoratjadas en son camp y sembrant per tot la desolació y la mort. La situació era desesperada... Tot d' un plegat, apareix Wifret montet en briós corcer, sobre 'l punt ahont la sanch se llençaba ab mes compromesa y fatal pera las forsas francesas: com génit exterminador, arreu cubreix la terra de cadávres normants, logrant, ab son valor indomable, trasbalsar per compler l' estat de cosas: lo que era terrible derrota per l' imperi franch fa que s' converteixi en una de las mas gloriosas victorias. Empró, no obtingué Wifret tant senyallat triomf, sinó á costá de sa propia sanch.

Ab una forta ferida al costat tingué d' ésser recu-

llit y portat á sa tenda, ahont se li disposá un llit de campanya, mentres anavan despullantlo sos servidors y amichs de las vestiduras y armamenta que portava pera procedir á la seva curació eb tota lleugeresa possible. En aquesta operació estavan, quant entrá lo rey Carlos que, sabedor del heróich comportament de Wifret, anava per estrényerlo entre sos brassos. Devant de la reyal magestat pretengué incorporar-se lo cumplert cavaller, pero al moment, restantli las forsas, caygué desplomtat sobre 'l lit de dolor, cubert son cós de sanch que abundosa brollaba de la ferida, oberta llavors ab l' esfors que havia fet al aixecarse.

Pregá Carlos á Wifret que estigués tranquil y tirántseli de brassos al coll li digué que demanés tot quant volgués que, á ser possible, tot se li concediria.

—Senyor, contesta allavors Wifret—no deuria ambicionar mes gloria que la de haverhos servit, pero tota vegada que aixís voleu obligarme, ja sabeu que dos cosas hi ha que ab tot lo cor desitjo.

—Y quinas son aquestas dos cosas, compte Wifret?—Jiu que li preguntá Carlos.

—La supresió del feudo que sobre mon comptat pesa y un escut pera mon poble.

—Doneu per fet lo del feudo,—contestá 'l monarca;—en quant al escut vaig á dárvo'se'l.

Ditas aquestas paraulas, agafa la corassa de Wifret que estava al costat de son llit, en la que no hi havia adorno ni gravat de cap mena y dihent:

Divisa que ab sanch se guanya, ab sanch deu esser escrita,

acostá 'ls dits á la que en bona cantitat saltaba de la ferida de Wifret, se 'ls tenyí ab ella, y va passarlos amunt y avall de la planxa que servia d' escut quedantli gravadas quatre ratllas vermellas. Fentne presentalla al guerrer catalá, digué:

—D' avuy en avant, aquestas serán, compte, vosstras armas.

Veus aquí, donchs, explicat, segons l' esperit de las crónicas, l' origen y significació de las quatre barras que forman lo gloriós emblema del escut de Catalunya, d' aquellas quatre barras que 's pasejaren un temps triomfants per tots los indrets de la terra y que portaren la civilisació catalana á las mes amagadas y llunyanas encontradas, quant pel mon las deixavan anar solas.

J. M. y C.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 16 d' Agost de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	767	85		3.1	Ras	
3 t.	767	83				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 43	17	21	S.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 31		28	S.		

A las tres de la tarde del diumenge passat, una pluja acompanyada d' alguns trons, va caure durant un quart d' hora en l' àmbit d' aquesta ciutat, servint únicament pera regar una mica 'ls carrers. La nuvolada á mercé del NE. que regnava, va corre en direcció al litoral, per ahont segons noticias va descaregar de fort.

La acreditada pastelería que ab lo títol de «La Confianza» estava desde molts anys establerta á la plassa de Prim, cantonada al arrabal de Santa Agna, acaba de trasladarse á la mateixa plassa, en los baixos de la casa número 7.

L' aspecte del nou local es simpálich y 'ls productos que elabora la casa fa que estigui al nivell de las més importants en las grans capitals.

En lo dia d'ans d'ahir nostra ciutat en rahó á la tradicional costum de passar-lo al camp ó á Salou, cual barri celebrava la festa major, quedá poch menos que deserta.

No obstant y aixó, que sapiguém, ni un fet desagradable 's registrá en que fos necessaria la intervenció dels agents de la autoritat.

Ha quedat constituhit á Berga lo «Foment Regionalista», havent resultat elegits pera formar la primera Junta los senyors següents: President, D. Joaquím Serra, farmacéutich; Vice-President, D. Joseph Cardona, farmacéutich; Tresorer, D. Manuel Clá, propietari;

Secretari, D. Eurich Ribera, comerciant; y Bibliotecari, D. Anton Casals, metje.

S' ha tornat á posar lo temps ras y calurós en nostra encontrada no notantse cap senyal de pluja. Encare que per los camps aquesta es molt necessaria, per resultar insuficient l' aygua que caygué la passada setmana, si aquesta vingués durant las feynas del vermar com sol fer durent molts anys, amés de dificultar la feyna podria resultar en perjudici de la calitat del ví. Lo temps farà lo que millor li semblará.

Segons nos escriu nostre company de redacció senyor Colom, lo célebre excursionista suis Mr. Pierre Levrine, á qui acompanya, está prenent algunas vistas fotogríficas d' algunas curiositats de las montanyas de Prades, especialment del notabilíssim altar druida de prop de Montral. Ditas fotografias se publicarán en alguna revista d' estudis arqueològichs de Fransa ó Alemanyia.

Además, Mr. Levrine ha escrit algunas ratllas de moment sobre la excursió que 'ns ha promés per Lo SOMATENT y que publicarem ab moltíssim gust aixís que arribin á nostras mans.

Diurnenge vinent la vila de Sans celebra sa Festa Mejor ab las mateixas festas que acostuma tots los anys tan important població.

Una de las que cridarán mes la atenció será la celebració del «Certamen Literari», del qual es president l' eminent poeta catalanista, en Francesch Mathieu. Sembla que serán molts y molt notables los travalls que resultarán premiats.

Hem tingut lo gust de saludar al jove y aventatjat pintor y escriptor en Hortensiu Güell, fill del celebrat publicista nostre compatrici senyor Güell y Mercader, los quals se troban estiuhejant en nostra ciutat.

Lo catedrático de Dret civil en la Universitat de Barcelona, doctor don Modest Falcón, está encarregat del discurs reglamentari en la sessió inaugural del próxim curs académich.

Lo tema sobre que versará la oració es: «De la codificació del dret catalá».

Diurnenge, al amo del café situat en la societat «Circo Mercantil» de Riudoms, Secretari del jutje municipal de dita vila don Joseph M.ª Xanxo, mentres se donava ball en dita societat, va sentirse atacat per un accident sent trasladat á sa cambra, suspenguent lo ball y morint al cap d' una hora d' una malaltia traydora.

Avuy á las nou del matí s' efectuará l' enterro assistint á dit acte la música del Centre Republicá y la de dita societat.

Las missas se cantarán á tota orquesta, executant la missa de Ferrer, dirigintla 'l mestre Camprubí.

Es una verdadera pérdida per la vila de Riudoms donchs se considerava com un home polítich dels mes antichs y fermes en son partit.

Deu lo tinga en la gloria.

Nos comunican de Montserrat, que las espurnas de foch de la màquina del ferrocarril de cremallera, encengueren no fa gayres dias, unas pilas de rostoll que estava prop de la vía, propagantse 'l foch en una extensió de dos quarteras de terra: acudiren allí 'ls empleats de la vía, los del monastir y 'ls mossos de la Esquadra, que dominaren tot seguit lo furios element, que no pogué causar gaire mal.

Baix la direcció del ilustrat enginyer don Lluís Corini han comensat los estudis del trós comprés entre Tivenys y Benifallet corresponent á la carretera de Tortosa á Garcia.

S' ha constituhit la Associació regional de coros valencians, que ha redactat sos reglaments en valenciá y canta sols en aquella llengua germana de la nostra.

Per ara la Associació consta de 26 societats corals, constituhtas á Valencia, Vinarós, Benicarló, Castelló de la Planá, Murvedre, Alacant, Tavernes de Valldigna, Simat, Vilanova del Grau, Cabenyral, Cullera, Paiporta, Picasent, Burriana, Vila-real y Alfarrás.

Ha sortit lo cuadern tercer de la Gramática de la llengua catalana, segons los principis que informan la Gramática histórica, escrita ner D. Ignasi Ferrer y Garríó. Conté aquest cuadern la part sintética, ó sia l' estudi de la paraula considerada en son ordre y combinació. (Sintaxis), y ab ell dona 'l Sr. Ferrer y Carríó per acabat lo sen interessant treball de publicació de una nova Gramática de la nostra llengua.

S' ha publicat á Barcelona l' any quart del Anuari Catalá interessant revista del moviment literari regional que conté travalls dels distingits autors D. Emili Guanyebens, D. Avelí Doria, D. Joan Maragall, D. Claudi Planas y Font, D. Cosme Vidal, D. I. Perez Jorba, don I. Givanel Mas, D. A. Busquets y Punset, D. Manel Marinell, D. C. Mas y Jornet y traduccions de literats extranjeros colecionadas per lo conegut escriptor catalá D. Joan Umbert.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 1136'64.

A las 7 del matí del matí d'ahir se suicidá beventse una cantitat de *sal fumant*, lo vehí d' aquesta ciutat Domingo Martí, morint al cap d' una hora després de terribles sufriments.

Per la tarde se li efectuá l' enterro verificantse seguidament la autopsia.

Lo dia 6 del actual se constituí en la casa Consistorial de Vilafranca del Panadés la Junta d' Honor Vilafranquesa, acordantse instruhir los oportuns expedients pera la inscripció á la lápida d' honor dels noms dels ilustres vilafranquins D. Xavier Llorens y Barba y D. Manuel Milá y Fontanals, los quals no podrán terminarse pera que tinga lloch lo corresponent acte en los dias de la próxima Festa Major, com se desitjava, á causa de la premura del temps. S' abriga 'l propósit de celebrarlo en la próxima festivitad de Sant Raimundo de Penyafort.

Secció de Varietats

LA PEPETA

Vaig trobar fulls del dietari d' un enamorat y no sabia á que pertenaixian.

Eran d' en Víctor, un amich meu apasionat per una dona un temps, despreciat per ella un altre y bojament enamorats l' un del altre al cap de poch....

Me doná permís perque 'ls publiqués... y vaig á contar l' historia del seu casament valentme del dietari y de lo que d' ell he sabut.

Dia 6 d' Octubre. La mare m' ha donat una gran alegría. Diu qu' el diurnenge, per celebrar mos vint anys, convidará á un dinar als amichs, y que vindrán tambe la Pepeta y son pare. ¡Demá fos diurnenge!

Diurnenge, 10. ¡Qué felis soch! Solet al meu quarto ahont escrich aquesta fulla del dietari, que diferent soch del jo d'ahir. L' he tinguda en mos brassos, he sentit de sos llabis, que cremavan al besarme, que m' estima y que sempre m' ha estimat, y que sols algunas malas llenguas nos han fet estar un bon xich de temps sense ser ben amichs. ¡Quín goig!

Dia 22. En una visita qu'hi fet á casa d' una senyora amiga, hi so trobat la felicitat en la persona de la Pepeta. No sabia que tal senyora fos tía séva; diu que hi va tot sovint á veurerla. ¡ja 'ns hi veurém! L' hi ha arribat una visita de compliment y 'ns ha deixat sols al menjadó. ¡Quina sort! Allí so pogut novament sentir de sa boca mil protestas d' un fervent amor. ¡Qné felis m' ha fet el estar al costat seu! Hem tingut moments de muda y dolsa contemplació, en los qué, comprenent qu' un bes es la gráfica expresió de lo que sent el cor, li n' he donat, ¡qué ho sé jo!, y tots tots m' els ha tornat ab bona voluntat. Quan parla 'l cor enmudeix la boca y no sé 'l que 'm feya més felis, si 'l petonejarla ó 'l mirarme en sos ulls bo y dihenli cosas d' amor. Mon goig ha arribat al deliri cada vegada que m' ha dit que sempre m' estimaria com llavors. M' ha promés formalment que vindria á visitar á ma familia, acompanyada de la seva, y ben prompte. Ara fos; ¡no 'm sabria poch greu que no ho fes de venir! No li perdonaría may! Li profeso á la Pepeta, com ella á mí, un amor pur, sant y desinteressat.

Sense fetxa. Aprofito una estona que 'm deixen sol per escriurer part de lo que he somiat. Quan estigués bó potser no 'm recorderia la meytat de las cosas. Estich postrat al llit ja fa dias; dihen que desvarieijo tant anomenar á la Pepeta. ¡Si será un castich que Déu m' envia! Perque de pregar quasi hé no m' en recorde pensant en la Pepeta... Venen...

Aixís acaban els fulls que tinch y que podrian ser els últims del dietari. La lletra clarament indicaba qu' estava trasada per la seva ma, si, pro ab pols molt in-

segur. Com em vingueren á las mans aquells fulls que 's conexia habian sigut arrancats del dietari, no ho vaig sebre fins més tart. Lo rumbo d' aquelles relacions que tan felis feyan á n' en Víctor, cambiá per cum- plert á pesar d' ell que no 'n sabia res.

II

Al tornar d' un viatge y trobar-me ab un amic va ser quan vaig enterarme de la rupturá de las relacions aquí apuntadas. Vull contarho tot,—me digué,—vull que sápigas que la Pepeta está casada y no amb' en Víctor.

—¡Cóm es! Quán van renyir?—vaig preguntar tot estranyat.

—Ja veurás, no vagis depressa. La Pepeta á n' en Víctor, ja l' es timaba ja, pro com durant la malaltia d' aquest se li presentá á n' ella un pretendent riquis- sim; com agradés á son pare, incitá á la Pepeta perque s' hi casés. Ella, ab lo pensament de que 'n Víctor se moriria d' aquella—los metjes ho deyan—y essent aixís no li podria demanar comptes, accedí, potser temptada per la riquesa; perque noy, ité un home, bon xicot, aixó sí, pero no 's mou may del negoci y ité 'l cap plé de cálculs, y... y no sé com els deu anar.

En Víctor, malalt com estava, no va saberne res fins que un dia que semblava que estava millor van dirli: ¿Sabs qui s' ha casat? La Pepeta Mir ab lo ma- gatzemista... R.

Se quedá com fet de pedra. Com sos pares no 'n sospitavan res de sas secretas relacions, van volguerli donar, la que habia sigut per ells agradable noticia, de que una bona amiga seva havia fet un ventatjós par- tit. Sos pares tingueren que plorar tal impensada im- prudencia, y, gracias als bons cuidados, no ho van contar mál.

III

Més tart vaig saber que 'n Víctor s' era casat ab una tal Narcisa, dona hermosíssima que conegué en un viatge que feu á Banyolas. Aquella dona resultá cosina del marit de la Pepeta, qui comprá 'l metje per- qué indiqués á la familia la necessitat de que la noya anés á pendre las aguas de la celebrada «Font pudo- sa» de la mentada vila. La Pepeta mateixa ab sas tre- tas y manyas arreglá de manera que la Narcisa y sa mare, que l' acompanyava, s' hostatjessin á la mateixa fonda que 'n Víctor... y 'l demés vingué sol, ja que en- cants sobraven á la Narcisa per cautivar á n' en Víc- tor, aixís com tenia aquest qualitats per fer felis á la dona més descontentadissa, y, en efecte, viuhen dit- xosos y son ben mereixedors l' un del altre.

Al saber totas aquestas menudencias encara vaig esclamar: ¡Quasi bé s' ha de creure que la Pepeta esti- mava de debó á n' en Víctor!

VALERI SERRA BOLDÚ.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 14 y 15 d'Agost de 1897

Nacimientos

Joan Pujol Roselló; de Joan y Maria.—Teresa Ferré Corts, de Joseph y Teresa.

Matrimonios

Joan Grau Martí, ab Antonia Capdevila Papiol, sol- ters.—Joseph Rodón Pallejá, ab María Ginesrá Llort, viudos.

Defuncions

Joseph M.ª Fonts Mir, 12 dias baixa de S. Pere 16.

Matadero Pùblico

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	103	400	20'68
Badellas	1	209		41'80
Bens	47	671	400	134'28
Cabrits	2	11	400	2'28
Tecinos	8	478	500	105'27
				304'31
Desputllas de bestiar de llana y pel				19'50
Total edeudo				323'81

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' any.—Sant Pau.

CULTS RELIGIOSOS

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas

litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Miseri- cordia y son camari, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Vinda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al preu de 2'50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demt.—Sant Agapito.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'50	Filipinas	
Exterior	80'80	Aduanas	97'25
Amortizable		Cubas 1886	95'50
Fransas		Cubas 1890	79'62
Norts	21'50	Obs. 6 0/0 Fransa	16'80
Exterior París	62'06	Obs. 3 0/0	
París	31'30	Londres	33'10

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'50	Fransas	66'75
Exterior	80'80	Cubas vellas	95'68
Colonial		Cubas novas	79'75
Norts	21'50	Aduanas	96'31
Obligacions Almansas	80'12	Obligs. 3 0/0 Fransa	51'
		Filipinas	93'75
PARIS			
Exterior	61'93	Norts	
GIROS			
Paris	31'30	Londres	33'21

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 14

De Génova y Barcelona en 6 dias, v. italiá «Unio- ne», de 229 ts., ab bocoyos buyts, consignat als senyors Casaseca y Terré.

De Torrevieja en 5 dias, pol. gol. «San Pedro», de 50 ts., ab sal, consignat als Srs. Aagenté y Rodriguez.

Despatzadas

Pera Barceloná, v. «Cervantes», ab carga general. Pera Génova y esc. v. italiá «Unione», ab varis efectes.

Pera Londres y esc. v. inglés «Georgina», ab efectes.

BARCOS A LA CARGA

Pera Génova y Liorna, admetent carga pera Nova York, ab trasbordo á Génova, sortirá 'l dia 17 lo vapor «Sagunto», que despatxa D. Anton Mas y March.

Pera Gothenburg, Copenhagen, Stockolm, Chris- tiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Ge- fle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Saecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, sortirá 'l dia 23 lo vapor «Adolph Meyer», que despatzan los Srs. Boada german.s

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borja, Lovisa Kotka, Viborg, Fredriksham, Nystad, Raumó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karlebi, Uleaborg, San Petersburg y Raval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirá 'l dia 25 lo vapor «Titania», que despatzan los Srs. Boada german.s

ANUNCIS PARTICULARS

PÉRDUA

S' ha extraviat una gossa galga color castany. Se gratificará ab esplendidés la devolució. Informes en aquesta impremta.

TELEGRAMAS

Madrid 15.

—A las duas s' ha reunit aquesta tarde á Vergara lo Consell de guerra pera jutjar al assessí del Sr. Cánovas.

Lo fiscal ha demanat la pena de mort pera l'acusat, alegant la defensa que 'l processat está boig.

Lo reo volgué dissertar sobre las ideas anarquistas pero li impedí la presidencia.

Terminada la vista del sumeri, se reuni 'l tribunal pera deliberar y dictar sentencia, que 's creu estaré d' acort ab la petició del fiscal.

No será coneguda fins que hagi sigut aprobada per la autoritat superior.

—Ha sigut detingut á Palma de Mallorca lo fogone- rer del vapor «Bellver», havéntseli trobat en son poder més de 1.000 pessetas en duros falsos.

Detingut dit subjecte á la arribadá del vapor, fou posat immediatament á disposició del jutjat.

—Diu «El Imparcial» que 'ls conservadors han ne- gat sempre que 'l Sr. Cánovas tingués un partit y una política personals, y que ara 'n tocan las consecuen- cias.

«El País» creu que no s' efectuará la fusió dels ele- ments silvelistas ab los conservadors.

Diu «El Globo» que 'l Sr. Romero Robledo es lo primer que ha llensat los primers disparos contra la unitat del partit conservador. «El Globo» opina que la pujada dels liberals es la única solució possible en los actuals moments.

—En lo carrer de Zurita s' ha comés un crim que ha causat gran sensació en lo barri.

Vivian allí un home de 28 anys y una dona de 26; estant dormint la parella, cridá un altre galán y lo jove fugí ab éll.

Lo galán buscá á la noya y la trobá aquest matí en lo carrer de Zurita, donantli una punyelada en lo cor, que la deixá cadáver.

—Comunican de la Habana que escassejan los met- jes, funcionant sols noranta provisionals.

Ab motiu de las malalties regnants, ha disminuhit la vigilancia en la trotza y 'ls rebeldes la crusan fa- cilment.

Se diu que prompte regresará á la Península lo ge- neral Gascó.

Lo general Weyler ha manifestat que no dimitirá y que seguirá 'l mateix plan de campanya que me- resqué la aprobació del senyor Cánovas y del Govern.

París 15.

—Aquest matí á las cinch s' ha efectuat lo desafío entre 'l prímpcep de Orleans y son cosí per aliansa lo compte de Turín, en los voltants de Vaucresson.

L' arma escullida era 'l sabre.

Lo desafío durá 26 minuts.

Lo primer assalt scabá ab un cop rebut per lo prímpcep de Orleans, ferit en l' espatlla.

Se renová la guardia, y en lo segon assalt rebé lo compte de Turín una ferida en la má dreita que está casi atravessada.

En lo tercer assalt, fou ferit lo prímpcep de Or- leans, en lo ventre. Sembla que la ferida es grave.

Lo combat fou acaloradíssim.

Diversions públicas

Toros en Tarragona

Pera la corrida que deu celebrarse lo dia 19 del co- rrent á Tarragona, se despatzarán y 's reben encà- rrechs de localitats y entradas en l' estanch del senyor Diaz, carrer Padró, frente al café de París.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens de viayers que regirá desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS

MATÍ

Tren núm.	12	á las	4'10
»	»	»	5'28
»	»	»	6'44
»	»	»	7'30
»	»	»	8'15
»	»	»	9'06
»	»	»	10'43

TARDE

Tren núm.	4	á las	12'35
»	»	»	1'55
»	»	»	2'32
»	»	»	3'10
»	»	»	3'48
»	»	»	4'27
»	»	»	5'08
»	»	»	5'43
»	»	»	6'20
»	»	»	6'57

NIT

Tren núm.	44	á las	7'38
-----------	----	-------	------

SORTIDAS DE SALOU

MATÍ

Tren núm.	1	á las	4'56
»	»	»	6'10
»	»	»	7'32
»	»	»	8'17
»	»	»	10'02
»	»	»	10'46

TARDE

Tren núm.	25	á las	1'57
»	»	»	2'34
»	»	»	3'12
»	»	»	3'50
»	»	»	4'28
»	»	»	5'10
»	»	»	5'45
»	»	»	6'22
»	»	»	7'00

NIT

Tren núm.	43	á las	7'40
»	»	»	8'17

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de G. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12⁴⁴ t. mercancías, segunda y tercera.
 14⁵⁷ t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5²⁵ m. (per Vilafranca).
 9⁴⁶ m. (per Vilanova).
 15¹⁸ t. per id.
 7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9³³ m.—1⁰⁴ t.—3¹⁰ t.—7¹⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora á Reus

4²¹ m.—8⁰⁰ m.—12⁰⁵ t.—6⁰⁴ t.—7³⁶ n.

De Reus á Tarragona

8³⁰ m.—9⁴⁷ m.—2 t.—7⁰⁴ t.

De Tarragona á Reus

7³⁰ m.—12²⁵ t.—4³⁰ t.—8²⁰ n.

De Reus á Lleyda

8⁴⁰ m.—5²³ t.

De Lleyda á Reus

5⁵⁰ m.—3⁵⁰ t.

De Reus á Vimbodí

1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia á Tarragona

11⁴ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8³⁰ m.

De Barcelona (per Tarragona) 8³⁰ m.
 De id. directe 10³⁰ t.
 De id. id. 1³⁰ t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7³⁰ t.
 De Madrid y Zaragoza 2³⁰ n.
 De Lleyda y Huesca 7³⁰ n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5⁰⁰ m.
 Per id. á las 2⁰⁰ t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Per id. id. id. (per idem) á las 2⁰⁰ t.
 Per Tarragona, directe á las 7⁰⁰ n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslines á las 8⁰⁰ m.

Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1⁰⁰ t.

Los pobles servits per peatons á las 9⁰⁰ m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicas», per id., 2 "
- «Alcover», monografia, per id., 4 "
- «Poesías», per Manel Marinello, 2 "
- «Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 4 "
- «Lo Pi de las tres branques», per id., 2 "
- «L' Aglonya», per Ramon Masifern, 4 "
- «Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12 "
- «La Fada», per id., 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
- «Poesías», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montalbán», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu, 12 "
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
- «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
- «Sant Ramón», 2 rals.
- «Planys», 2 "
- «El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mafé y Flaquer, 2 "

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeros.

Table with multiple columns and rows, likely a detailed schedule or list of items. The text is very faint and difficult to read.

Table with multiple columns and rows, likely a detailed schedule or list of items. The text is very faint and difficult to read.

Table with multiple columns and rows, likely a detailed schedule or list of items. The text is very faint and difficult to read.